

[Grønning.]

at nu skulde vi have Planøkonomi i en ganske anden Udstrækning, end vi havde haft det før. Jeg glæder mig over, at der i det ærede Medlems anden Tale ikke var mere tilbage af dette Krav end almindelige Udtalelser om, at Staten naturligvis skal styres, og Forholdene ordnes med skyldigt Hensyn til Plan og Økonomi. Deri kan vi selvfølgelig let være enige med det ærede Medlem, men jeg gaar ikke ud fra, at det ærede Medlem vil forlange, at denne Udtalelse skal tages som et nyt Træk i Regeringens Politik.

Med Tilslutning til Professor Warnings Udtalelser om, at Industri-Udvidelse er den eneste Vej ud af Arbejdsløsheden, maatte det ærede Medlem dog hurtigt erkende, at heller ikke denne Vej var farbar, idet Valuta- og Raastof-Mangelen vilde stille sig hindrende i Vejen for enhver ny Udvidelse. Det er netop karakteristisk for den nuværende politiske Tilstand. Man erkender, at der er en bestemt Vej ud af Uføret — lad den være rigtig, lad den være gal —, men den er ikke farbar. Det er netop Situationen i en Nøddekal; saaledes er Forholdet, og saaledes vil Forholdet være, saa længe den ærede Ordfører og det ærede Parti vil negligere de Arbejdsmuligheder, der findes ude i Landbruget.

Betingelsen for den industrielle Nydannelse og Forøgelse af Beskæftigelsen, siger det ærede Medlem, maa vente, indtil vi faar en Ændring i det danske Erhvervs-livs valutariske Struktur, en Ændring, der skal bestaa deri, at Industrien skal blive i Stand til at faa flere Midler til Brug for Indkøb af Raastoffer, og at de Midler, som nu anvendes til andet Formaal, skal tilgodegøres Industrien i saa Henseende. Jeg synes, det ærede Medlem forglemmer, at Landbruget direkte og indirekte er Industriens Raastofbasis og samtidig dens bedste Afsetningsmarked, og at dette Marked i høj Grad kan forbedres, ikke ved at opretholde Landbrugets vanskelige Vilkaar, men ved at ændre Landbrugets Forhold, hvor Mulighederne herfor er til Stede.

Det ærede Medlem knyttede nogle Bemærkninger til de Tal, jeg har fremsat, som viser Landbrugets Raastofimport og Overskudsudførsel i Aarene 1913 og 1935. Men det ærede Medlem stoppede for tidligt op. Blot een Linie til vilde have været af Interesse. Der staar i denne Linie, at i 1935 anvendtes kun en Fjerdedel af Eksportværdien til Raastofimporten — kun een Fjerdedel. Jeg spørger det ærede Medlem, om han kender noget andet produktivt Erhverv,

som valutarisk fungerer bedre, idet Landbruget ved at sende 1 Kr. til Udlandet kan trække 4 Kr. hjem i fremmed Valuta. Det ærede Medlems Slutning: at den tekniske Udvikling, ogsaa i sit videre Forløb, vil komme til at pege i samme Retning som hidtil, saaledes at Landbrugets Udførselsoverskud vil udvise stigende Talcifre med stagnerende Beskæftigelse, blev ikke vedlagt noget Bevis — og saadant Bevis kan heller ikke gives, alt tyder paa, at Økonomien i Landbruget vil umuliggøre en saadan Udvikling. Det ærede Medlem glemmer, at de senere Aars Landbrugsproduktion, der for Nationen som Helhed har haft saa smukke Resultater at opvise, kun er blevet opretholdt ved et meget stort Kapitalforbrug fra Landbrugets Side, og at denne Udvikling ikke kan fortsættes ret meget længere, uden at den nærmer sig Bristepunktet.

Det ærede Medlem udtalte sin store Glæde over den Forbedring i Landbrugets Forrentningsprocent, som er sket i de senere Aar. Det er naturligvis en Glæde, vi alle deler, men jeg vil advare det ærede Medlem mod at bygge alt for meget derpaa. Thi Forholdet er dog dette, at til Trods for denne væsentlige Forbedring i den hidtidige Forrentningsprocent, saa mangler der endnu 48 Kr. pr. Hektar i Gennemsnit i, at Landbruget har fuld Forrentning, og saa længe dette er Tilfældet, og navnlig naar man maa se paa det Aar, for hvilket der nu foreligger Regnskabsopgørelser, som et Aar af ret enestaaende Karakter, særlig under Hensyn til de Prisforhold, der har været raadende, saa tror jeg ikke, at det ærede Medlem eller noget andet æret Medlem her i Salen har Grund til at bygge noget videre derpaa — tværtimod vil jeg sige.

Naar de Forhold, der var raadende sidste Aar: en taalelig Høst, gode Priser paa Smør og Mælk altsaa forholdsvis — særdeles gode Priser paa Korn og en Række andre Produkter —, naar de Forhold dog ikke kunde frembringe et bedre Resultat end det, vi kender, saa mener jeg, at der er al mulig Grund til med Ængstelse at se den nærmeste Fremtid i Møde. Her bygger jeg bl. a. paa den kedelige Omstændighed, at vigtige Dele af Landbrugets Produkter — jeg nævner Havre og Byg — i Dag ligger ca. et Par Kroner under, hvad de kostede i 1913. Enhver ved, at vore Omkostninger ligger flere Gange over, hvad de var i 1913, og jeg tror derfor ikke, man skal bygge ret meget paa et enkelt Aars stigende Forrentningsprocent.

Selv om de økonomiske Forhold tillod en teknisk Udvikling som den, det ærede